

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság**

v é g z é s e

Az ügy száma: Kfv.III.37.568/2022/2.

A tanács tagjai: Dr. Sperka Kálmán a tanács elnöke, Dr. Gyurán Ildikó előadó bíró, Dr. Suba Ildikó bíró, Dr. Sugár Tamás bíró, Dr. Bérces Nóra bíró

A felperes: felperes1 (cím1)

Az alperes: Pest Megyei Kormányhivatal (cím2)

Az alperes képviselője: kamarai jogtanácsos

A per tárgya: természetvédelmi ügyben indult jogvita

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: az alperes, 33. sorszám alatt

A felülvizsgálni kért jogerős ítélet: a Miskolci Törvényszék 2022. április 25-én kelt 1.K.700.734/2021/31. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria az alperes felülvizsgálati kérelmének befogadását megtagadja.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A befogadhatóság alapjául szolgáló tényállás

[1] A sertés, birka, baromfi és szarvasmarha állattartással foglalkozó felperes a település1 és település2 településeken hasznosításában levő területeken legeltette állatait. A gulyát azonban évek óta rendszeresen zavarják farkasok, az állatállomány pusztulását is okozva.

[2] A felperes ezért elektromos kerítést, személyes felügyeletként gulyásokat, kutyákat alkalmazott, a nemzeti parktól kért szakmai segítséget. Megkísérelte éjszakára az állatállományt visszahajtani tanyájára, azonban a szomszédos területek bérlője a felperest feljelentette a jegyzőnél, amikor a farkastámadástól megriadt állatok a területéről kitörve átmenekültek az ingatlanára. 2020. szeptemberében a felperes visszahajtotta az állatokat földúton a tanyájára. Miután a nappali órákban sem volt biztonságos a legeltetés, azzal felhagyott. 2021-ben már éjjeli menedékhelyet, karámot alakított ki 4 soros villanypásztorral, napelemes reflektorral és mozgásérzékelővel, különleges pásztorkutyákat (Kangal) vásárolt, villanypásztorral óvta őrzőkutyáit is.

[3] Mindezen előzményeket követően kérte az alperestől a fokozottan védett farkas egyedek riasztásának engedélyezését.

[4] Az alperes 2021. január 25-én kelt PE-KTFO/689-3/2021. számú határozatával a felperes kérelmét elutasította a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Tvt.) 74. § (1) bekezdésére utalással. Kimondta, a felperes úgy nyújtotta be a fokozottan védett farkas elleni riasztási kérelmét, hogy azt megelőzően igazolható módon nem gondoskodott tőle elvárhatóan a kártétel megelőzéséről.

Az elsőfokú ítélet

[5] A törvényszék ítéletében az alperes határozatát megsemmisítette és alperest új eljárás lefolytatására kötelezte. Az alperes védiratában foglalt érvek mentén megállapította, a Közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 48. § (1) bekezdés k) pontja szerinti visszautasítás feltételei nem állnak fenn, a keresetlevélben – a tartalom szerinti elbírálás elve alapján (Kp. 2. § (4) bekezdés) – a jogsérelem beazonosíthatóan, a szükséges mértékben meghatározásra került, a támadott határozat megváltoztatása iránti kérelmet is tartalmazta.

[6] Az ügy érdeme vonatkozásában a per során a felperes indítványára kirendelt igazságügyi szakértő szakvéleményére alapítottnan megállapította, hogy a felperes a tőle elvárható módon és mértékben gondoskodott az állatait közvetlenül fenyegető jogtalan támadások elhárítása érdekében. A megismételt eljárásra előírta, hogy az alperesnek a tényállást megfelelően tisztáznia kell, figyelembe kell vennie a perben beszerzett szakértői véleményben írtakat, szükség esetén további bizonyítást kell lefolytatnia, figyelembe véve azt is, hogy a 2021. november 30-án kelt „Útmutató védett állatfajok kártételével kapcsolatban” (a továbbiakban: Útmutató) – amely a gazdálkodók számára iránymutatást ad – még nem állt rendelkezésre.

A befogadás iránti kérelem

[7] A jogerős ítélettel szemben az alperes jogszabálysértések megjelölése mellett felülvizsgálati kérelmet nyújtott be a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa), ab), ac), ad) alpontjára és b) pontjára hivatkozással. A felülvizsgálati kérelme befogadását megítélése szerint a joggyakorlat egységének, továbbfejlesztésének biztosítása, a jogkérdés különleges súlya, társadalmi jelentősége és az ügy érdemére kiható eljárási jogszabálysértések

indokolják, különös figyelemmel arra is, hogy a fokozottan védett nagyragadozó egyedek felbukkanása nem csak a gazdálkodók, hanem a lakosság érdekeit is érinti.

[8] Rögzítette, az elsőfokú bíróság helytelenül járt el a Kp. 48. § (1) bekezdés k) pontja alkalmazásának és az ANPI perbehívásának mellőzése során, a szakértői bizonyítás alkalmazása tekintetében és tévesen állapította meg, hogy a mérlegelési jogkörben hozott határozatból hiányoznak a mérlegelés szempontjai, annak okszerűsége.

[9] Változatlanul fenntartotta azon álláspontját, hogy a keresetlevél jogsérelmet nem tartalmaz, kizárólag az Alaptörvény V. cikke került benne nevesítésre.

[10] Döntését az ANPI véleményére alapította, így értesítése a perbelépésről kötelező lett volna a Kp. 20. § (1) és (4) bekezdése alapulvételével.

[11] A törvényszék nem értékelte a szakértői vélemény kapcsán kifejtett érdemi érveit, annak ellentmondásosságát nem oldotta fel. Bár a szakértő elmondása szerint az ANPI szakembereit igénybe vette, azonban igazoltan nem intézett hivatalos megkeresést felé, szakkonzulens bevonását nem jelentette be.

[12] A felülvizsgált határozat nem mérlegelési jogkörben hozott döntés, annak tárgya a Tvt. 43. § (2) bekezdés k) pontja szerinti engedélyezési eljárás volt. Azt a körülményt, hogy a felperes mindent megtett-e a farkas támadások kivédése ellen, a tényállás megállapítása körében kellett vizsgálnia, ennek megítélése során az alperes mérlegelési jogkörrel nem bírt.

[13] Az általa csatolt és szakmai segédletként funkcionáló Útmutatóban foglaltakat nem kérte számon a határozat a felperesen, arra kizárólag a bíróság tájékoztatása céljából hivatkozott. Ennek hiányában is azonban a gazdálkodónak ismernie kellett azt, hogy milyen módszerek alkalmasak a védekezésre.

A Kúria döntése és jogi indokai

[14] A felülvizsgálati kérelem befogadása nem indokolt.

[15] A Kp. 117. § (4) bekezdése szerint a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni a kérelem befogadhatóságának okát, azonban annak fennállását bizonyítani és azt – a 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontja szerinti ok kivételével – indokolni nem kell. A 118. § (1) bekezdés b) pontja szerinti ok esetében meg kell jelölni azt a közzétett kúriai határozatot és annak azt a részét, amelytől a felülvizsgálni kért határozat jogkérdésben eltér. A fél által megjelölt befogadhatósági okhoz a bíróság nincs kötve.

[16] A Kúria a Kp. 118. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelmet akkor fogadja be, ha

a) az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata

aa) a joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítása,

ab) a felvetett jogkérdés különleges súlya, illetve társadalmi jelentősége,

ac) az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárásának szükségessége,

ad) a kérelmező alapvető eljárási jogának valószínűsíthető sérelme, vagy az ügy érdemére kiható egyéb eljárási szabályszegés, illetve

b) a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés
miatt indokolt.

[17] Az alperes felülvizsgálati kérelmében valamennyi befogadási indokot hivatkozta, azonban azok befogadhatóságának okát nem minden esetben jelölte meg. A Kúria azonban a felülvizsgálati kérelmet – az alperes befogadási kérelmében megjelölt és kifejtett indokok

mellett – a Kp. 118. § (1) bekezdésében foglalt valamennyi befogadási ok alapján megvizsgálta, és megállapította, hogy a befogadás feltételei nem állnak fenn.

[18] A befogadásról szóló döntés azt a célt szolgálja, hogy a Kúria az egyedi ügyek intézésében is elláthasson jogegységi funkciót. Ebből következően a befogadásról szóló döntés során a Kúriának nem az egyedi ügyben hozott bírósági határozat jogszerűségét, hanem az egyedi ügy és a jogegység kapcsolatát kell vizsgálnia. Önmagában a felülvizsgálati kérelemmel támadott határozat jogsértő jellegére való hivatkozás nem alapozza meg a befogadást.

[19] A Kúria a joggyakorlat egységének biztosítása – a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpont –érdekében a felülvizsgálati kérelmet akkor fogadja be, ha a jogerős határozat olyan elvi jelentőségű jogkérdést vet fel, amellyel kapcsolatban a Kúria még nem foglalt állást, feltéve, hogy a jogértelmezést igénylő elvi jelentőségű jogkérdés vonatkozásában a bírói gyakorlat nem egységes, vagy a joggyakorlattól eltérő bírói döntés megismétlődésének, ezáltal a jogegység megbomlásának a veszélye áll fenn.

[20] Alapot adhat a felülvizsgálatra az is, ha a jogerős határozat által felvetett elvi jelentőségű jogkérdésben a bírói gyakorlat ugyan kialakult és egységes, annak követése azonban a körülmények változására tekintettel már nem támogatható.

[21] A Kúria megítélése szerint sem az alperes határozata, sem a felülvizsgálati kérelme nem vetett fel olyan, az ügy érdemét adó elvi jelentőségű jogkérdést, amellyel kapcsolatban a bírói gyakorlat nem egységes, illetve nem valószínűsíthető, hogy jelen ügy kapcsán a joggyakorlattól eltérő bírói döntés megismétlődésének, a jogegység megbomlásának a veszélye állna fenn, ilyet a Kúria sem tárt fel jelen ügyben.

[22] Társadalmi jelentőségre alapozott oknál fogva – Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ab) alpont – a felülvizsgálati kérelem befogadásának akkor van helye, ha az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata a felvetett jogkérdés különleges súlya, illetve társadalmi jelentősége miatt indokolt. E befogadási feltétel azt követeli meg, hogy a döntés a társadalom szélesebb körére – legalább áttételesen – jogi hatást gyakoroljon. A Kúria szerint azonban – az alperesnek a farkastámadások miatti lakossági érdekekre történő hivatkozása ellenére – jelen ügy és az, hogy a felperes a tőle elvárható módon és mértékben gondoskodott-e az állatait közvetlenül fenyegető jogtalan támadások elhárítása érdekében, a jogalanyok széles körét igazoltan sem közvetett, sem közvetlen módon nem érinti, rájuk semmilyen formában nincs kihatással. A Kúria továbbá nem észlelte a felülvizsgálati kérelemben foglalt jogkérdések tömeges számban történő előfordulását sem.

[23] Az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárása kezdeményezésének szükségessége sem merült fel, ennek hiányában a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ac) alpont alapján sem volt befogadható a felülvizsgálati kérelem.

[24] A Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontja szerint a kérelmező alapvető eljárási jogának valószínűsíthető sérelmére, vagy az ügy érdemére kiható egyéb eljárási szabályszegésre alapozott felülvizsgálat a bíróság tisztességes eljárásának és a közigazgatás tisztességes ügyintézésének a kontrollját jelenti. A kógens, Kp. 117. § (4) bekezdés rendelkezéséből következően ezen befogadási ok fennállását indokolni kell, mégpedig kifejezetten a befogadhatóság körében. A felülvizsgálati bíróság kiemelten hangsúlyozza azt is, hogy a befogadással érintett döntésben a jogorvoslati kérelem által taglalt jogszabálysértésekről nem foglalhat állást, arra ugyanis kizárólag a felülvizsgálati kérelmet érdemben elbíráló, az eljárást befejező ítéletében vagy végzésében kerülhet sor.

[25] A felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének nincs helye, a Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a jogerős határozat meghozatalakor rendelkezésre álló iratok és bizonyítékok alapján dönt. Felülmérlegelésre a felülvizsgálati eljárásban csak

kivételesen van lehetőség, akkor, ha azt jogszabálysértés, így a tényállás iratellenes megállapítása, illetve kirívóan súlyos mérlegelési hiányosság indokolja.

[26] A Kúria a rendelkezésre álló iratok alapulvételével megállapította, hogy az elsőfokú bíróság ítéletében megvizsgálta az alperes által feltárt tényállást és értékelte a rendelkezésre álló bizonyítékokat, mely során kialakított álláspontja és az abból levont következtetések kiderülnek a döntés indokolásából. A Kúria nem tárt fel olyan garanciális jogsérelmet, illetve olyan eldöntendő elvi tartalmú jogkérdést, mely az állásfoglalását tenné szükségessé.

[27] A Kp. 117. § (4) bekezdés második mondata értelmében a 118. § (1) bekezdés b) pontja szerinti befogadási ok esetében meg kell jelölni azt a közzétett kúriai határozatot és annak azt a részét, amelytől a felülvizsgálni kért határozat jogkérdésben eltér. Az alperes felülvizsgálati kérelmében ilyen döntésre nem hivatkozott, következésképpen ezen ok alapján sem volt helye a befogadásnak.

[28] Az alperes felülvizsgálati kérelme felsőbb bírósági iránymutatást igénylő kérdést nem vet fel, ezért a Kúria a rendkívüli jogorvoslati eljárásnak minősülő felülvizsgálati eljárás lefolytatására nem látott indokot.

[29] A kifejtettekre tekintettel a Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadását a Kp. 118. § (2) bekezdés alapján megtagadta.

Az alkalmazott jogszabályok

[30] Kp. 118. § (1) és (3) bekezdés

A döntés rövid tartalma

[31] Elvi jelentőségű jogkérdés hiányában a felülvizsgálati eljárás lefolytatása nem indokolt. *Amennyiben a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pontjának ad) alpontja alapján befogadni kért felülvizsgálati kérelemben a kérelmező alapvető eljárási jogának sérelmét a kívánt (szükséges és elégséges) mértékben nem valószínűsíti, úgy a befogadás megtagadásának van helye. A Kúria a felülvizsgálati kérelmet más okból sem találta befogadhatónak.*

Záró rész

[32] A végzés ellen a Kp. 116. § d) pontja értelmében felülvizsgálatnak nincs helye.

[33] A Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadása tárgyában a Kp. 118. § (2) bekezdése szerint tárgyaláson kívül határozott.

Budapest, 2022. augusztus 24.

Dr. Sperka Kálmán s.k.

a tanács elnöke Dr. Gyurán Ildikó s.k.

előadó bíró

Dr. Suba Ildikó s.k.

bíró

Dr. Sugár Tamás s.k.

bíró

Dr. Bérces Nóra s.k.

bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő